

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö kolmesta valtioneuvoston asetuksesta, jotka koskevat eräiden tuotteiden ja palvelujen saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimuksia

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista

Suomen Reumaliitto kiittää sosiaali- ja terveysministeriötä lausuntopyynnöstä.

Reumasairaudet ovat tuki- ja liikuntaelinsairauksia, joiden tyypillisimpiä oireita ovat nivelten jäykkyys, aristus, särky ja turvotus. Useimmiten reumasairauksien oireet tulevat käsien tai jalkojen niveliin tai molempiin yhtä aikaa aiheuttaen niissä toimintakyvyn heikentymistä.

Tuotteiden fyysinen esteettömyys on siten hyvin tärkeää reumasairauksia sairastaville. Keskitymmekin lausunnossamme korostamaan sen tärkeyttä.

Reumaliitosta näyttää, että asetuksessa ei yleisesti ole tarpeeksi tarkasti huomioitu tuotteiden/niiden pakkausten fyysistä esteettömyyttä.

Esimerkiksi 9 §:ssä säädetään lisävaatimuksista tuotteiden pakkauksille ja ohjeille. Sen ensimmäisessä momentissa kirjataan vain yleisesti, että tuotteen pakkaus on suunniteltava esteettömäksi. Kuitenkin digitaalisia palveluita koskien on annettu paljon tarkempia säännöksiä. Reumaliitto ehdottaa, että asetukseen kirjattaisiin tarkemmin auki myös säännöksiä pakkauksen fyysiselle esteettömyydelle.

Pakkausten esteettömyys on tärkeää reumasairauksia sairastaville. Heille voi esimerkiksi olla hankalaa avata muille tavallisilta vaikuttavia pakkauksia vaurioituneiden käsien nivelten vuoksi.

Käytännössä erilaiset korkkien väännöt, tarkkuutta ja voimaa vaativat kansien avaamiset ja vetämiset tai painavien esineiden nostot aiheuttavat hankaluuksia.

Mahdollisimman esteettömät pakkaukset ja purkit tukevat reumasairauksia sairastavien lisäksi ikääntyneitä yleisestikin, kun voimat ja näkökyky alkavat heikentyä. Ne tukevat myös leikkauksista toipuvia sekä muita sairauksia sairastavia. Esteettömät palvelut ja tuotteet sekä niiden pakkaukset lisäävät ihmisten mahdollisuuksia itsenäiseen toimintakykyyn arjessa.

Eduskunnalle annetussa hallituksen esityksessä esteettömyydestä ei ole rakennettua ympäristöä koskevia säännöksiä. Niiden soveltamisesta on tarkoitus päättää myöhemmin. Reumaliitto muistuttaa, että rakennettu ympäristö uudistuu hitaasti ja on vielä Suomessa monin paikoin esteellinen, eikä tarjoa yhdenvertaisia toimintamahdollisuuksia kaikille. Reumaliitto kiirehtii toimia direktiivin täytäntöönpanosta esteettömän ympäristön osalta.

On tarpeen myös selvittää direktiivin säädöksiä yksityiskohtaisempaa sääntelyä kansallisesti. Esteettömyyttä ja saavutettavuutta lisäämällä tuetaan erilaisia rajoituksia omaavia henkilöitä osallistumaan yhteiskuntaan. Ihmisten rajoitukset voivat olla pysyviä tai ikään, elämäntilanteeseen tai sairauden vaiheeseen liittyviä kausia. Esteettömyys ja saavutettavuus tukevat ihmisten mahdollisuuksia elää mielekästä elämää yhteiskunnassamme ja lisäävät yhdenvertaisuutta.

Valtioneuvoston asetus saavutettavuusvaatimuksista eräille digitaalisille palveluille

-

Valtioneuvoston asetus esteettömyysvaatimuksista sähköisen viestinnän palveluille ja audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaville palveluille

-

Seppälä-Saukkonen Miranna
Suomen Reumaliitto ry